

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерство образования и науки Республики Ингушетия

ГБОУ "ООШ с.п. Галашки"

РАССМОТРЕНО

На заседании ШМО
начальных классов

Мартазанова С.М.
Протокол № 1 от «13» 08. 2023 г.

СОГЛАСОВАНО

Зам. директора по УВР

Евлоева М. А-Г.
«14» 08. 2023г.

УТВЕРЖДЕНО

Директор ГБОУ «ООШ с.п.
Галашки»

Битиева З.Б.
Приказ № 95/1 от «14» 08. 2023г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного предмета «Родная литература»

для обучающихся 3 класса

с.п. Галашки 2023

Кхетора къяхат (пояснительная записка) 3 классе дешара урока

Таханарча школан хъалхашка латт доккхий декхараш. Керттерча дарькье уж да хъалхувш йоаг1а т1ехъе эздел долаш, г1улакхаца, нахаца товш, 1имерза, ший моттиг д1алаца ховш, Даъхе а, къам а, дезал а лоарх1аш, шийна хъалхашка латта декхараш кхетадеш, цу хъаъкъахъа къаъхъегаш, дийша, 1илман лардаш 1омаяь, вахаре царех пайда эца ховш хъалкхеяр. Вахар дег1адоаг1а 1илма, техника, культура дег1адарца. Царга хъежжа хила беза дешархощта тахан беш бола хъехам. Школашка вахарцара бувзам ч1оаг1баро д1адех хъехархощкара дешархой теркам т1абахийта дезар – дукхаг1а долча дарькье шоашка уйла яйтар, 1илман лардаш тохкаш болх байтар, 1омадаъчох вахаре пайда эца ховргдолаш.

Нынна мотт 1омабар, грамматика хар боккха лоарх1ам болаш да дешархой кхетам дег1абоалабара, х1ана альча, мотт 1омабарца кхетаю мета хозал, из б1аъхий хилар, кхыча къамий мотт а дикаг1а кхетабу бераша, цар культура йовза а новкъостал ду. Дешархощта д1ахъехар хила деза уж кхетаргболаш, ц1енача, аттача меттала, 1омадаъчох ма хулла дукхаг1а дукхаг1а пайда эца ииш хургйолаш. Цудухъа нынна мотт хъехачо керттердар хъакъоастадеш, цунна теркам т1абохийташ, грамматически бокъонаш в1аши юсташ бе беза ший болх.

Нынна метта урокаш т1а дешархоща г1алг1ай метта грамматически лардаш 1омаю, къамаъл шаърдара балхаш а ду.

Пхелаг1ча классе доладу грамматически дакъа – морфологи 1омае, из болх д1ахъо ялхлаг1чеи ворх1лаг1чеи классашка. Из раздел я къамаъла доакъоех кхетам луш, хъалха царех 1омадаър к1оаргдеш, шердеш. Къамаъла доакъош 1омадеш дешархощта ха деза предложенешта юкъера уж шеко йоацаш белгалдаха.

Дешархой къамаъла культура лакхъяри 1омадаъчун навыкаш дег1айоалаяри хила деза х1ара урока. Из болх д1ахъо тайп-тайпара упражненеш кхоачашъярца. Упражненеша новкъостал ду 1омаяь бокъонаш ч1оаг1ъе, орфографически а пунктуационни говзал ч1оаг1ъе, грамматически материал дикаг1а кхетае а, йоазонца цунах пайда эца а.

Говзамеча йоазонех пайда эцаш, дувзаденна къамаъл шаърдеш дешархой теркам т1абахийта беза хъехархочо сочиненеш, изложенеш язъяра, говзамеча текста тохкам бе 1омабара.

Тайп-тайпарча дошлоргех пайда эца 1омаде деза хъехархочо бераш, шоаш бувцаш бола мотт б1аъхий, ира, говза, хоза бувцаргболаш, къамаъл деча хана а йоазув деш а г1алаташ дергдоацаш. Х1ара уроках, кердачох хоам беш, хъалха 1омадаър дагалувцийта деза дешархощка, кердачун хъалха 1омадаъчунца бувзам а беш.

Х1ара классе шу д1адолалуш а шу чакхдоалаш а хъалха 1омадаър кердадаккха деза дешархоща, программаца белгалбаяккха дувзаденна къамаъл шарьдара болх бизза д1абахъа беза.

Г1алг1ай мотт хъехара г1улакх доагг1ача тайпара хъехархочо д1ахъой, дешархощта шоай наьна мотт безалургба, шоаш 1омабеча кхычча къамий метай бокъонаш йовза атта хургда.

3 классе дешара урока календарни тематически план (68 с.)

№ арг 1.	Урока тема	Сах ьт.	Ха	
			лерх1а	йола
	I четверть <i>Aхкеи гүйреи</i>			
1	Яндиев Дж. «Дешархощка»	1		
2	Муталиев Хъ-Б. « Цхъоалаг1ча сентябрे».	1		
3	Осмиев Хъ. «Хъехархо».	1		
4	Льянов М. « 1арамхий ётсте».	1		
5	Осмиев Хъ. «Ахкан бийса», Гагиев Г. «Дог1а халхадувл», Ушинский К. «Маялха з1анарапш».	1		
6	Боков А. «Хъунаг1а».	1		
7	Хамхоев А. «Гуйра», «Гуйра».	1		
8	«Маякхах дола дош».	1		
9	Классал арахъя дешар. Оакхарех дола фаялгаш.	1		
10	Осмиев Хъ. «Ялата хам»,	1		
11	Чахкиев С. «Са юрт».	1		
	<i>1алам лорадар – Даъхе лораяр да.</i>			

12	Пришвин М. «Дагадоаг1арех», Гагиев Г. «Га д1аег1ай Мусас».	1	
13	Хашагульгов 1. «Лийга б1ийг».	1	
14	Плиев М-С. «Даьра чов»,	1	
15	Хашагульгов 1. «Лом».	1	
16	Саракаев Хь. «Борзик».	1	
17	Даурбеков Б. «Хъазилгаш лувца циск».	1	
18	Хашагульгов 1. «Сувсакъ», «Б1арзадахка»	1	
19	2 четверть Классал арахъа дешар «Сагах, цун гоазалах дола фылгаш».	1	
	<i>Берий вахар</i>		
20	Котиева Н. «Берашка», Солоухин В. «Вай берал».	1	
21	Гагиев Г. «Эздел».	1	
22	Осмиев Хь. «Д1аяха ха», Костоев 1. «Харцой нийсхой».	1	
23	Чантиев А. «Х1ана вар Мурад г1айг1ане».	1	
24	«Деналг1улакхаца хъахъокх».	1	
25	Гагиев Г. «Виза къонах».	1	
26	Классал арахъа дешар. Сакъердаме муг1араш.	1	
27	Чантиев А. «Дика оамал».	1	

28	Шадиев С. «Бурдолг».	1		
	<i>1а.</i>			
29	Арчаков Т. «Бераш 1анна г1аддахад», Осмиев Хь. «Лоа делх»,	1		
30	Ушинский К. «Биль дагалоаттам».	1		
31	Фаылг. «1ани ахкани хина къовсам».	1		
32	Хашагульгов 1. «Керда шу», Арчаков Т. «1а».	1		
	<i>III четверть.</i>			
33	Костоев 1. «Берза 1азал».	1		
34	Фаылг «Хъуна оакхарий къамылаш», Баратынский «1ан сурташ».	1		
35	Классал арахъя дешар. Берех дола дувцараши.	1		
	<i>Г1улакх, эздел – доттаг1ий ба.</i>			
36	Гагиев Г. «Виза к1ант», Сулаев М. «Ца вовза доттаг1а».	1		
37	Гагиев Г. «Ахъмади Махъмади», Плиев М.-С. «Нийса язде 1омавелча».	1		
38	Костоев 1. «Дай хъехамаш», Озиев С. «Нахацара г1улакх».	1		
39	Гагиев Г. «Мишта яа еза марьх».	1		
	<i>Дай мехка яхъ йола к1антий.</i>			
40	«Арг1а т1ехъашка хинна т1ом», Муталиев Хь. «1919 шу Экажкъонгий - Юрта».	1		
41	Классал арахъя дешар. Даыхенах йола байташ.	1		

42	Зязиков Б. «Дего гешт дергдацар».	1		
43	Шадиев С. «Кавказа турпал – Тутаева Аьсет».	1		
44	«Иштта т1ом бора вежараша».	1		
45	Шадиев С. «Осканов Суламбек – халкъа тешаме вол», «Ц1авенав тха лоалахо» Арчаков С.	1		
	<i>Вай ноаноех лаьца.</i>			
46	«Найна кулг» шира дувцар, Мякиев А. «Найна бийса».	1		
	<i>Б1аьсти.</i>			
47	Бианки В. «Март», «Оалхазараш ц1адаьхкад».	1		
48	Шадиев С. «Ялат д1аде доладир», Осмиев Хь. «Б1аьсти».	1		
49	Классал арахъа дешар. Оалхазараш доля фаялгаш.	1		
50	Яндиев Дж. «Балха 1уйре», фаялг «Доттаг1ий».	1		
51	Фаялг «Беши карти», Осмиев Хь. «Дог1а».	1		
	<i>Халкъа баьгахбувцам.</i>			
52	Мальсагов А. «Кицаш», «Мишта кхетаду вай кицаш».	1		
53	«Ховли-довзалеш», «Тхъуж - илли».	1		
	<i>IVчетверть</i>			
54	Дахкильгов И. «Бийдолгаш».	1		
55	Классал арахъа дешар. 1аламах доля дувцарап.	1		
56	Фаялг «Къажкъайг».	1		
57	Фаялг «Пхъагало парг1атдаьха оакхарий».	1		

58	Фаылг «Борзи 1аъхари».	1		
59	Фаылг «Газеи цун б1ийгии», «Хъякъал теннад».	2		
60	Фаылг «Хъякъал теннад».			
61	Фаылг «Са ги боаг1аргба хьо», «Мишта 1ехадаьд цогало оакхарий».	1		
62	Фаылг «Борзи, цогали,пхъагали».	1		
63	Фаылг «Котам».	1		
64	Фаылг «Дог – майра пхъагал».	1		
65	Фаылг «Пхъиди дахкеи», «Борг1али цогали», «Хъунсаг».	2		
66				
	<i>Шира дувцарав.</i>			
67	«Тускар ч1оаг1а делахъ», «Ц1а дехад».	1		
68-	«Лом – лом да», «Гий», «Миста бод биача тоалургвар».	1		